

Xan Inaatel Pol laa sin no Epeso

1 Iaa, Pol, xan aposal Iesu Karisito sin xan sirsiir Moroaa.

Iaa atalaa abala inaatel laa sin xan no inaman pat Moroaa in Epeso, di ta taalnge watwat lalon Iesu Karisito.

2 Amiimiilam ma malina a laa sin gim xaal sin Moroaa iwaa xida Mom ma Orong Iesu Karisito.

Tubudaan ina Nantanua lalon Iesu Karisito

3 Paipa'ii a laa sin Moroaa, xan Mom xida Orong Iesu Karisito, iwaa tii se atubudaani gita lalon balalangit taman no mat maarang axaau ina Nantanua lalon Karisito.

4 Amuina tii se axanei gita lalon Karisito setauan tsaa, tii xap mager axosngi xolkolmoxo, ngali gita na pat ma na xap xa namaang tsaxa nan no matan amuina Moroaa a titii gita.

5 Moroaa tii se xanei gita setauan ngali gita ba tsap xan no tsinore malen xan no tsi so lalon Iesu Karisito, balawaa xan tataton ma xan sirsiir.

6 Gita na pa'ii xan minaalam ngali xan sal mamainaang tii se tali sin gita biaa amiimiilam ta usli buxa sin sawe xan xos ina tsi tii se xosaraa.

7 Sin ia, Moroaa tii se iil mulangenai gita taman dalan Iesu, ga adodolii xida no namaang tsaxa, lalon abala sal Moroaa asen we, biaa xan amiimiilam ta suk minaas buxa.

⁸ Tii tali no daan mat laxen sinaae ma adodo ta leng sin gita.

⁹ Ma Moroaa tii ga alengi sin gita biaa no maarang tii xuxii sin xan sirsuur amusili xan adodo mamainaang, biaa tii ngiti ngali xosaraa sin Karisito.

¹⁰ Balawaa ngitngit, biaa Moroaa naba taxaa puua sin abia xan leng so, ma naba axumuli no maarang araraa lalon balalangit ma nan balan pula, di ba man paina Karisito malen lalaamua ta xuuk mu.

¹¹ Moroaa tii axilangi giem no Jiu ngali tsap xan no inaman biaa tii axumuli giem lalon Karisito. Tii axilangi giem amuina tii se adodo setauan tsaa ngali xosaraa abala. Biaa xan ngitngit tii ga xosaraa no maarang araraa tii ga tsap malen tii se ngiti.

¹² A xosaraa abala ngalibi, giem biaa no nanaaxuuk ngali liliis taman tinaalnge lalon Karisito, ngalibi giem ba pa'ii Moroaa ngali xan minaalam.

¹³ Ma gim bula gim se tsap xan no inaman Karisito biaa gim tii alongmen abia soina totore, biaa inesaait mamainaang ina nagim atotoaa xa. Moroaa tii tali iwaq Nantanua Pat biaa ta xubatsi ngali asen we, gim xan no, biaa gim ta se taltaalnge lalon Karisito.

¹⁴ Amuina Moroaa a se tali Nantanua Pat sin gita, ngali gita ba atii so we Moroaa naba tali biexaa maarang axaau ta se xubatsi. Gita ba adi abala no maarang sin biaa leng Moroaa naba ta iil mulangen araraai gita. Gita ba pa'ii ia ngali xan xaraxin minaalam.

Pol a ningning ma ga putsangi axaau sin Moroaa

15 Ngali abala muina, biaa iaa tii alongmen nagim tinaalnge lalon Orong Iesu ma nagim titii ngali xan no inaman pat araraa Moroaa,

16 iaa tii xap mager iaawis sin putsangi axaau ngali gim, biaa iaa ta adodomgi, lalon nugu no sausawit.

17 Ma iaa tigiri ningning we, iwaa xan Moroaa xida Orong Iesu Karisito, iwaa Mom ina minaalam, naba tali Nantanua Pat sin gim, ngali gim ba tsap no unsinnae ma ngali luba alengi inesaait, ngalibi gim ba atik axaautsi ia buxa.

18 Iaa sawit bula we naba tiltsomi gim ngali leng axaau sin soina, ngalibi gim ba pupua ngali atii abia liliis taman tinaalnge sin abia tii se ilei gim. Iaa ningning bula we gim ba atii xan minaas ina minaalam sin xan tubudaan Nantanua, biaa Moroaa tii se xubatsi ngali xan no inaman pat.

19 Ma iaa sawit bula we gim ba atii xan xaraxin xoror asuk buxa ngen no xoror araraa. Xan xoror atiltsomi gita biaa gita ta taltaalnge sin ia. Balawaa uk xoror xaraxin watwat,

20 biaa Moroaa tii taxaa taman biaa tii atapaasi Karisito ngali tino mula, ma ga atsotsoi ia sin xan lima mua balalangit.

21 Karisito a lapalaa buxa sin abia no angelo axaau ma no tanua tsaxa, xan banam, asuk lot buxa ngen abia banam ina no lalaamua araraa, talaawaa ma laaliu.

22 Moroaa a tali banam sin Karisito ngali laamuangen no maarang araraa, ma ga axilangi ia ngali tsap lalaamua papan no maarang araraa

ngali xan axaau xan matenaanua Moroaa.

²³ Biaa xan Matenaanua Moroaa a malen xan pakpak Karisito. Biaa ta us taman xan tino Karisito biaa ta axubiti no maarang araraa sin no sal araraa.

2

Tino lalon Karisito

¹ Gim malen no inaman biaa di tii se met amuina gim tii xap lolong amusili Moroaa ma gim ga xosaraa no namaang tsaxa.

² Gita tii amusili no namaang morokon malen xolkolmoxo ina inaman di tii xap atii Moroaa. Gita tii laamuangen no tanua tsaxa biaa di tii man nan wang. Ilawaa tanua amusili Saatan iwaalalaamua tsaxa ta lo taktaxaa tsaa lalon xadi no butsa abia no inaman biaa di tii xap amusili xan no totore Moroaa.

³ Ti laamua, gita bula, gita tii amusili di. Gita tii amusili no namaang ina angen tsaxa biaa gita ta saan ngali xosaraa. Gita xosor amusili namaang ina no sasaae morokon ina xida no pakpak ma xida no adodo morokon. Gita tii no inaman biaa Moroaa tii magaa mii gita malen biexaal bula.

⁴ Oro amuina sin xan xaraxin titii Moroaa ngali gita, tii ga suk minaas taman biirbirum ngali gita.

⁵ Amuina sin xida no namaang tsaxa, gita tii malen abia no inaman di ta se met, oro Moroaa tii ga tali tino uul sin gita malen mu tii tali tino uul sin Karisito. Amuina sin xan amiimiilam Moroaa mu, tii ga atoaa gim.

⁶ Ma Moroaa ga atapaasi gita xaal sin minet mii Karisito ma tii ga atsotsoi gita mii ia, tade balalangit biaa gita tii ukbal mii Iesu Karisito.

⁷ A xosaraa abia ngali naba asen sin no inaman xan namaang mamainaang lalon abia sal, sawe Iesu Karisito tii xosaraa ngali gita, ngalibi sin abia no miet araraa ta xaalame, no inaman di ba lasi xan sen mat amiimiilam biaa ta lot buxa ngen biecaa mat maarang.

⁸ Amuina sin xan amiimiilam mu Moroaa, biaa gim tii ga tuo lalon tinaalnge, balawaa tii xap xaal sin gim tsaa, oro xan tinabel Moroaa.

⁹ A xap xa naba pupua ngali paraak taman abia tinabel ina atotoaa xa, amuina a xap xaal sin nagim no tinaxaa.

¹⁰ Amuina gita tsaa gita xan no tinaxaa Moroaa iwaa tii axosngi gita malen no inaman uul lalon Iesu Karisito ngalibi gita na xosaraa no tinaxaa mamainaang biaa Moroaa tii setauan xosaraa.

Gita xuuk lalon Karisito

¹¹ Biaabi, di tii taxaana gim no Gentail, adodomi gim tii sen we ti. No Jiu, di putsangi gim no muun xaskasau ina inaman. Di paare weatala amuina di we, di tsaa xan no inaman Moroaa amuina di ta axasaui di. Oro xasau mu biaa xadi namaang no taamat di ta xosaraa sin no isuaan no taamat.

¹² Gim na adodomi we, sin abia no leng, gim tii man palaaen Karisito. Gim tii xap no inaman in Israel. Gim no xibong ina abia xuxubu Moroaa ta xosaraa mii no Jiu. Gim tii manman lalon abala xolkolmoxo ina inaman ma gim tii xap atii Moroaa ma tii xap liliis taman tinaalnge ngali tino laaliu mii ia.

¹³ Oro ti gim tii man palaaen Iesu Karisito, oro talaawaa gim se manman lalon ia. Moroaa tii se

giwaa gim ngali xaalame atataen ia tsaa sin xan dal Karisito.

¹⁴ Karisito ia tsaa tii se xosaraa malum labatina no Jiu ma no Gentail. Ti laamua, biexa barateng ina ngungus labatina di bula. Oro talaawaa Karisito tii se beklili abia barateng ma tii ga axumuli no xumkumul tii lua ngali na tsap axuuk.

¹⁵ Xadi no lo no Jiu a xudu oro Karisito tii se sibilenli abia no lo taman xan dal, ngalibi naba axumuli no Jiu mii no Gentail ngali laa atataaeen ma ngali xosor auuli xa taamat. Balawaa sal tii xosaraa no Jiu ma no Gentail ngali di ba xap ngutsulen engen di.

¹⁶ Karisito tii met papan tongol ngali axumuli todomien no xumkumul tii lua ngali tsap xuuk pakpak ma di tii ga ukbal mii Moroaa. Amuina sin abala, di ba xap ngutsulen engen di sebula.

¹⁷ Karisito tii xaalame lalon xolkolmoxo ina inaman tii ga baais taman malum sin gim, biaa gim tii man palaaen Moroaa ma tii ga baais taman malum sin abia di, di tii man atataen ia.

¹⁸ Sin xan minet Karisito, giem no Jiu mii gim no Gentail, gita tii ga pupua ngali xaalame atataen Moroaa amuina Nantanua Pat tii tiltsomi gita araraa.

¹⁹ Biaabi, talaawaa gim no Gentail, gim xap xibong, oro gim tii se tsap uk inaman ina maradaan ta xuuk mii xan no inaman Moroaa. Gim no inaman, gim, xan no matenaanua Moroaa.

²⁰ Gim bula, gim malen xa anua. No aposal ma no propet di malen xa atkale, biaa anua ta til papan, mii Iesu Karisito malen xaraxin at laba ina anua.

21 Ia iwaa ta taxaariiti todomien abia anua ma ga xosaraa ngali naba tsap lot, ngalibi naba tsap Xan Anua Pat Moroaa ngali langaari laa sin Orong.

22 Amuina gim tii man etudim mii Karisito, Karisito bula tii esumae todomien gim, ngalibi gim ba tsap abia anua biaa Moroaa ta tino sin Nantanua Pat.

3

Pol iwaa unbabaais laa sin no Gentail

1 Sin abala muina iaa, Pol, xan xaus Iesu Karisito ngali nagim axaau no Gentail.

2 Iaa atii gim tii se lolong xaa tsaa taman abala tinaxaa, biaa Moroaa tii se tali sin iaa sin xan amiimiilam ngali tiltsomi gim.

3 Moroaa tii se alengi iaa taman biexaa maarang biaa tii xap mager alengi sin no inaman. Iaa tii se atatal dokdok tsaa laa sin gim taman abala.

4 Nawe gim ba xoxoti abala, gim ba pupua ngali leng axaau sin nugu asasing taman xan ngitngit xuxii Karisito.

5 Ti laamua tsaa, Moroaa tii xap paate alengi abala ngitngit sin xida no utmilmil oro talaawaa, Nantanua Pat tii se paate alengi sin no aposal pat mii no propet.

6 Balawaa xan ngitngit xuxii Moroaa, no Gentail mii no Jiu, di ba tapkina xan no maarang axaau araraa Moroaa, amuina sin abala inesaait mamainaang. Delulu ba tsap pakpak ta xuuk, ma no Gentail di ba tapkina no tubudaan araraa mii

no Jiu biaa Moroaa ta xubatsi sin Iesu Karisito laa sin xan no inaman.

⁷ Iaa tii tsap malen xa untutule ina inesaait mamaainaang sin abia tinabel ina xan amiimiilam Moroaa biaa tii atapaasi xan xoror ngali taxaa lalon iaa.

⁸ Iaa suk mangutngut buxa lalon nugu xalkale labatina xan no inaman pat Moroaa, oro Moroaa tii tali abia amiimiilam sin iaa ngalibi iaa ba pupua ngali baais sin no Gentail taman abia no maarang axaau Karisito ta tali. Biaa ta lot buxa no ngen sawe no inaman di ta pupua ngali leng sin.

⁹ Tii tali bula abala tinaxaa sin iaa, ngali alengi no inaman araraa ngali naba sen araraai we xan ngitngit. Moroaa iwaa tii axosngi no maarang araraa sin atiltsoli so, tii taxaariiti xan ngitngit biaa tii xuxii lalon no matan no inaman.

¹⁰ Oro talaawaa, balawaa xan sirsiir, ngali asen no angelo araraa ma no tanua tsaxa ta sen sinaae we sin no maarang araraa. Tii tali abala tinaxaa sin xan matenaanua Moroaa ngali xosaraa abala.

¹¹ Tii ngiti ngali xosaraa abala setauan tsaa biaa tii xap mager axosngi xolkolmoxo ina inaman, talaawaa tii se atsapngen sin sawe Iesu Karisito xida Orong tii se xosaraa.

¹² Lalon xida taltaalnge sin Karisito gita ba man etudim mii ia, ma gita tii pupua ngali laa sangan Moroaa lalon tinaalnge ta xap xa minataa.

¹³ Amuina sin abala, iaa ningi gim ngali gim na xap lolbiir biaa iaa tii saaen sosong ngali gim, oro biaa nagim mangmangle xa sin abala.

Pol a sausawit ngali no Epeso

¹⁴ Sin abala muina iaa ga sage putput laamuaan Mom.

¹⁵ Tii axosngi no maarang araraa ta tino tade balalangit ma papan balan pula.

¹⁶ Iaa sawit ngali naba tiltsomi gim xaal sin xan minaas ina xan minaalam, ngalibi sin xan Nantanua Pat, gim ba ie watwat buxa lalon gim tsaa.

¹⁷ Ngalibi Karisito naba tigiri tino lalon nagim no butsa sin tinaalnge. Iaa ga ningning we, gim xuxuuk gim ba titii Moroaa ma gim ba tilwatwat lalon abia titii malen ie, xan no baa ta tsiga laa lalon pula, ma ga malen anua di ta tumaraa papan atkale.

¹⁸ Xan no inaman pat Moroaa, di ba pupua ngali atixi Karisito, ta sen titii buxaai gita we. Xan xaraxin titii ngali gita a xap xa puapua ina.

¹⁹ Iaa sawit bula ngali we gim ba atixi xan titii biaa ta xap xa taamat na pupua ngali leng sin, ngali gim ba maatkel lalon no sal araraa, malen mu Moroaa.

²⁰ Gita na pa'ii Moroaa! A ie watwat ngali xosaraa abala no maarang ta lot buxa ngen xaa was gita ta ningi sin o gita ta adodo we a pupua ngali xosaraa. A pupua ngali xosaraa abala, amuina a suk taxaa watwat lalon gita.

²¹ Gita na pa'ii Moroaa ngali xaraxin watwat lalon xan matenaanua Moroaa ma lalon Iesu Karisito. No utmilmil araraa, di na pa'ii ia laaliu ma laaliu. Aso.

4

Til etudim lalon xan pakpak Karisito

¹ Iaa Pol, iwaa xaus amuina iaa ta taktaxaa ngali Orong Iesu, iaa ningi awatwati gim ngali tino tutiik lalon sal Moroaa tii ilei gim ngali tino lalon.

² Gim na tigiri adokdoki gim tsaa ma mangmagus, ma liliis adamis. Gim na etitii engen gim xuxuuk, nawe di xosaraa namaang mamainaang o namaang tsaxa sin gim.

³ Iwaa Nantanua Pat tii todomien gita ngali man etudim lalon xumul ta xuuk. Gim na taxaa watwat ngali man etudim lalon malina biaa ta taxaa todomien gita.

⁴ Gita malen no xolkolot ina uk pakpak ta xuuk ma gita ie Nantanua Pat ta xuuk ta manman lalon gita. Sin abia uk sal, Moroaa tii ilei gita ngali liliis taman tinaalnge ngali abia uk tubudaan biaa tii xubatsi.

⁵ Gita araraa gita ie uk Orong. Gita araraa gita taltaalnge sin abia uk asasing ma gita araraa gita adi abia uk axaxadaan.

⁶ Gita langaari araraa sin aia uk Moroaa iwaa xida Mom araraa; a laamuangen gita araraa, ataxaa lalon gita araraa ma a manngi gita araraa.

⁷ Oro Karisito a se tali sin gita xuxuuk no mat laxen tinabel lalon Nantanua Pat ngali xosaraa xan tinaxaa. Tii adodo ngali na sen tabel we taman abala no tinabel.

⁸ Balawaabi Moroaa ga paare,

“Mil sin ta aiepatsaa xan no matenkorot, tii xale
lapalaa sin abia xalkale lapalaa;
Tii giwaa no matenkorot mii ia biaa tii aiepat-
saa di

ma ga tali no mat laxen tinabel araraa sin no
inaman.”¹⁵

⁹ Biaa ta paare we: “A laa lapalaa sin abia xalkale lapalaa,” sen muina abala? Balawaa no totore a we Karisito tii se xaalamet tsaa lapula nan xolkolmoxo ina inaman.

¹⁰ Iwaa ta xaalamet lapula lalon abala xolkolmoxo, ia iwaa uk taamat mu ta xaale lapalaa balalangit ngalibi naba manngi no xolot araraa.

¹¹ Ia iwaa ta axilangi biexaa inaman ngali tsap no aposal; biexaal ngali tsap no propet, biexaal ngali tsap no ewangelis, biexaal ngali tsap no paasta ina xan matenaanua Moroaa ma no unaasasing.

¹² Tii xosaraa abala ngalibi balawaa no inaman di ba xosaraa xan no inaman Moroaa ngali di ba taxaaturung ngali abia inatalil ngali ia, ngalibi no untaltaalnge, biaa xan pakpak Karisito naba tsap watwat ma maatkel.

¹³ Ma ngali gita araraa gita ba tsap xuuk lalon xida tinaalnge ma lalon xida sinnae ina xan tsi Moroaa; gita ba tsap no taamat ma aina laba, ngali tsap malen xan puapua Karisito.

¹⁴ Biaabi gita na xap bula malen no tsi dokdok, tun ta lii di laa laamua ma laa mil ma maal ga maalen di laa tile ma tilo. Balawaa no maal ma tun biaa xadi no daraxe no unaababaa. Di ta xonon ngali apanaai no inaman taman xadi no asasing daraxe.

¹⁵ Oro, gita na papaare taman soina ma titii ngali biexaal, gita na tsik ma atsapngen xan no namaang Karisito iwaa xida Xo.

¹⁶ Karisito asumaa todomien xan no inaman araraa, ngalibi gita ga malen no luat biaa ta

¹⁵ 4:8 4:8 Saam 68:18

asumaa todomien no xolkolot araraa ina pakpak ina taamat. Ma nawe no daan xolot di taxaa axaau, a tsik ma ga tsap watwat ma di ga etitii engen di buxa.

Gita na tino malen notsi ina laleng

¹⁷ Biaabi iaa ga asaait alengi gim taman abala banam biaa Orong tii tali sin iaa. Iaa we ina atewaai awatwati gim, ngali gim na xap amusili bula xadi namaang no Gentail di tii xosaraa taman xadi no adodo gomsaa.

¹⁸ Ma di ga xap leng axaau sin xan no maarang Moroaa. Ma di man palaaen abia tino Moroaa tii tali. Amuina di xap atii Moroaa amuina xadi no butsa a suk watwat buxa malen xaat.

¹⁹ Amuina di se xap mangiel, di se putsi di tsaa ngali xosaraa no maarang ina minangel. Di xosaraa no mat laxen namaang tsaxa ina exus ma di ga xap iaawis sin manginngin ngali xaal bula ina abala no maarang.

²⁰ Oro gim tii xap asasing ngali xosaraa abia mat laxen namaang biaa gim tii asasing taman Karisito.

²¹ Asuk so gim tii se longmien no totore ina ia, di ga asingan gim taman abia soina lalon Iesu.

²² Balawaabi sawe gim tii asasing taman: Gim nangaam xosaraa no maarang gim tii xoxosaraa ti. Nagim no sasaee tsaxa tii apaanai gim ma ga tsaalen nagim no tino.

²³ Gim na papaalii Moroaa na xosor auuli nagim namaang ina adodo.

²⁴ Moroaa a se tali biaa butsa uul sin gim biaa ta malen xan butsa tsaa. Biaabi gim na amusili

abia no namaang uul. Gim na suk tutiik so ma pat.

²⁵ Biaabi gim xuxuuk gim na xap abaa bulaa, gita araraa gita na paare taman soina sin xida no inaman atataan gita, amuina gita araraa gita xuuk lalon xan pakpak Karisito.

²⁶ Nawe gim magaa, gim nangaam xosaraa namaang tsaxa. Pal na xap tsurii taman nagim no minagaa.

²⁷ Gim na xap tali xa xolot sin Saatan ngali na xonon gim.

²⁸ Iwaa unpulapula na se xap sin pulapula ma na se atiltsaxali taktaxaa, ngali na se xosaraa xaa was ta axaa buxa taman no liman tsaa, ngali naba pupua ngali exesen xan no maarang mii no muunwas.

²⁹ Gim nangaam paare tsaxa ngali biexaal biaa naba ta tali xirabas, oro gim na paare taman pa-paare naba ta tiltsumi no inaman ngali tilwatwat lalon xadi no tinaalnge. Gim na paare taman sawe di ba ta saan ngali alongmen ngalibi nagim no totore naba tiltsumi di ngali tilwatwat.

³⁰ Gim nangaam alolbiri xan Nantanua Pat Moroaa; Nantanua Pat a malen xa axixila biaa Moroaa tii aturungi papan gim, ngali asen we, gim xan no Moroaa, ngali asen we Moroaa naba gii mulangen gim sin xapkap ina no leng naba ta xaalame.

³¹ Gim na saali abia no bal tsaxa araraa, bal lalep, ma minagaa, inesas, ma papaare tsaxa mii no mat laxen namaang morokon.

³² Oro gim na xosaraa namaang malus engen gim xuxuuk ma gim na asen biirbirum. Moroaa

naba adodolii nagim no namaang tsaxa sin sawe Karisito tii xosaraa sin gim. Biaabi biaa no inaman di tii xosaraa namaang tsaxa sin gim, gim na adodolii xadi no namaang tsaxa.

5

¹ Biaabi, malen gim xan no tsi Moroaa biaa ta titii buxaai gim, gim na atolomi ia.

² Lalon nagim no leng araraa, gim na tigiri titii biexaa inaman, malen mu Karisito ta titii gita ma ga met ngali gita, a tali xan tino sin Moroaa malen abia tinabel, ta tso marir laa sin Moroaa.

³ Oro labatina gim, na xap xa pu mat laxen namaang tsaxa ina exus o xa mat namaang ta xap mixat o xa namaang ina mataxaaxaa, amuina balawaa a xap axaau sin xan no inaman pat Moroaa.

⁴ Gim bula gim nangaam papaare taman no maarang naba ta amangieli gim, o gim na nangaam paare tangtangabaa, ma ngali solok tsaxa. Balawaa no maarang a xap tutiik ngali gim, oro gim na putsangi axaau sin Moroaa ngali sawe tii xosaraa ngali gim.

⁵ Gim na suk atik axaautsi we, a xap xa tsuliu o a xap xa mixat ma angen tsaxa, iwaa angen tsaxa a malen iwaa xa ta langlangaari laa sin no malagan, naba xap xaal ina abala no inaman di ba tapkina no maarang axaau ina xan Maradaan Karisito ma Moroaa.

⁶ Gim nangaam poroklii xa na apanaai gim taman xakaa papaare gomsaa, amuina sin abala no namaang tsaxa, biaa xan minagaa Moroaa

naba xaalamé papan abia di, di tii xap long amusili ia.

⁷ Biaabi gim na xap man etaxaa mii abia no inaman di ta xaa xoxosaraa no namaang morokon.

⁸ Setauan tsaa, gim tii manman nan lodo, oro talaawaa gim se tsiga lalon laleng, amuina gim se man etudim mii Orong. Biaabi gim na tino malen no tsi ina laleng.

⁹ Amuina waawaan ina laleng atsapngen no namaang axaau araraa biaa ta tutiik ma ta so.

¹⁰ Gim na xonon ngali atii biaa no maarang naba ta atatoni Orong.

¹¹ Gim nangaam til etudim ngali xosaraa no namaang biaa no inaman di ta xosaraa biaa di ta manman lalon lodo. Biaa no maarang di ta xosaraa, a xap atsapngen xaa waawaan. Oro gim na asen sin inaman we balawaa no maarang a morokon.

¹² Xaraxin minangel so ngali paare taman se-maarang no muun lolong di ta xosor axuina.

¹³ Biaa laleng ta tsila papan xawas, no inaman araraa di ba pupua ngali lasi ta sen mat we.

¹⁴ Amuina biaa laleng naba asen no maarang araraa nan waa, biaa maarang tsaa naba tsap laleng. Biaabi no inaman di ga paare,

“Gim pade, no unurarange;
ma gim na tapaas xaal sin minet,
ngali Karisito naba tsila papan gim.”

¹⁵ Gim na suk tilaamamil axaau sin gim ta sen tino we. Gim nangaam tino malen no ngong oro gim na tino taman sinaae.

16 Gim na se taxaa axaau taman sinaae sin abala no leng, amuina balawaa no leng a morokon.

17 Biaabi gim na xap tino tangtangabaa, oro gim na sinaae sin sawe Orong ta saan ngali sin gim.

18 Gim nangaam nun tangtangabaa taman waain, biaa naba ta tsaaalen gim, oro gim na us taman Nantanua Pat.

19 Gim na epaare engen gim taman no ararouk ina paipa'ii biaa Dewit ta atalaa, ma no ananaan ina Nantanua, anaan ma paipa'ii laa sin Orong lalon nagim no butsa.

20 Gim na tigiri putsangi axaau laa sin Moroaa, xida Mom ngali no maarang araraa, sin iesan xida Orong Iesu Karisito.

21 Gim na adokdoki gim tsaa xuxuuk, taman mangmangle, amuina gim manglen Karisito.

No taamat minaxis ma aina minaxis

22 No aina minaxis, gim na adokdoki gim tsaa paina nagim no maxis malen mu gim ta adokdoki gim paina Orong.[✳]

23 Amuina iwaa taamat minaxis ia lalaamua ina xan tubu malen mu Karisito ia lalaamua ina xan matenaanua Moroaa biaa xan pakpak. Ma Karisito ia iwaa ta atoaa gita, xan no inaman, sin xida no namaang tsaxa.

24 Biaabi malen mu xan matenaanua Moroaa ta adokdoki ia tsaa sin Karisito, biaa bula no aina minaxis, gim na suk adokdoki gim tsaa sin nagim no maxis sin no maarang araraa.

[✳] 5:22 5:22 1Pi 3:1

25 No taamat minaxis, gim na titii nagim no tubu malen mu Karisito ta titii xan matenaanua Moroaa ma ga tali xan tino ngali ia.◊

26 A xosaraa abala ngali apati ia ngali tsap mixat. Biaa gita ta alongmen xan no totore ma gita ga taltaalnge, a silii gita taman daan lalon xan no totore.

27 A xosaraa abala ngalibi biaa xan matenaanua Moroaa naba matmirmir biaa naba ta giwaa xan matenaanua Moroaa malen xan tubu tsaa, iwaa naba ta xap xaa pun o xaa totorade sin oro naba suk mixat ma tutiik.

28 Sin abia uk sal no taamat minaxis di na titii xadi no tubu malen di ta titii xadi no pakpak tsaa. Iwaa taamat ta titii xan tubu, a titii ia tsaa.

29 A xap xa na ngutsulen xan pakpak tsaa oro atabali xan pakpak ma ga tilaamamil sin, malen Karisito ta tilaamamil sin xan matenaanua Moroaa.

30 Amuina gita no xolkolot ina xan pakpak Karisito.

31 Malen inaatel ta paare, “Biaabi taamat naba poroklii xan mom ma nagaa ma na tsoxo sin xan tubu, ma delu ba tsap xuuk pakpak mu.”◊

32 Balawaa xaraxin totore xuxii, oro iaa pa-paare taman Karisito ma xan matenaanua Moroaa.

33 Biaabi gim no taamat minaxis xuxuuk gim na titii nagim no tubu malen gim ta titii gim tsaa ma gim no aina minaxis xuxuuk gim na manglen nagim no maxis.

6

◊ 5:25 5:25 1Pi 3:7 ◊ 5:31 5:31 Til 2:24

No ts i ma xadi no mom ma nagaa

¹ No tsixi amuina gim manman lalon Orong gim na long amusili nagim no mom ma nagaa, amuina balawaa namaang asuk tutiik.

² “Gim na manglen nagim no mom ma nagaa,” balawaa nanaaxuuk ina lo taman abia xuxubu.

³ “Gim na xosaraa abala ngalibi gim ba tino adis papan abala balan pula.”[◇]

⁴ No Mom gim nangaam xosaraa nagim no ts i ngali amagaai di oro gim na asingan di ma anaai di lalon xan namaang Orong.

No untutule ma xadi no manmanel

⁵ No untutule, gim na long amusili nagim no manmanel ina abala balan pula taman mangmangle xa ma minataa ma taman abia butsa ta axaau, malen mu gim ta long amusili Karisito.

⁶ Gim na tigiri long amusili di, a xap we sin di ta atsotsoxo mu ngali di ba paipa’ii gim; Oro gim na long amusili di malen xan no untutule Karisito. Gim na xosaraa samaarang Moroaa ta saansili gim ngali xosaraa lalon nagim no butsa.

⁷ Gim na xosaraa no tinaxaa taman tataton lalon nagim no butsa, malen gim ta xosaraa ngali Orong ma a xap ngali no inaman.

⁸ Amuina nawe gim no untutule o gim no taaamat leiwaa, gim atii we Orong naba atubudaani gim ngali nagim no tinaxaa axaau araraa.

⁹ No manmanel, gim na asen namaang axaau laa bula sin nagim no untutule ma gim nangaam paare we, iaa ba tsaapi gim nawe gim xap xosaraa nagim no tinaxaa. Gim na adodom

[◇] **6:3 6:3** Dut 5:16

we gim araraa gim ie uk manmanel iwaai tile balalangit, ma a xap xosaraa xa na xaatsap sin biexaal.

Xan no ugauga Moroaa ina inesas

¹⁰ Nugu no xapkap ina totore abala, gim na alet watwat sin Orong ma gim na alet watwat bula sin xan xaraxin xoror.

¹¹ Gim na tamtuel lalon abia no ugauga araraa ina inesas Moroaa ta tali no sin gim, ngalibi gim ba pupua ngali til banti Saatan taman xan no morokon ina inaabaa.

¹² Amuina gita xap sas mii no inaman toto, malen gita tsaa, oro gita sas epuske mii no lalaamua ma no unbanam, no xoror ina abala xolkolmoxo ta lodo, ma no tanua morokon in tade lapalaa balalangit.

¹³ Biaabi talaawaa tsaa gita na tamtuel lalon no ugauga araraa ina inesas Moroaa ngalibi nawe leng ina no morokon naba tsap, gita ba pupua ngali tilkaali di. Biaa gim ta se xosaraa no maarang araraa gim ba tilwatwat.

¹⁴ Biaabi gim na tilwatwat, taman abia biaal ina soina ta ros ulti no balan gim, taman abia bakbaxil ina inatutiik papan no bongbongon gim.

¹⁵ Tamtuel lalon nagim no bubut. Balawaa no bubut a til axilangi malina, biaa ta xaal sin Inesaait Mamainaang ma ga taxaaturungi gim ngali inesas.

¹⁶ Ma ngali asumaa abala no araraa, taxaariti abia sakbaa ina tinaalnge; taman abia sakbaa mu, gim ba pupua ngali pusi xan no urur rrar Saatan, biaa naba ta tsoxaa gim taman.

17 Gim na tsoben abia tsotsobe biaa ta tilaa-mamil sin no xuan gim. Biaa tsotsobe ina atotoaa xa, ma biaa bainat ina Nantanua biaa xan totore Moroaa.

18 Gim na tigiri sausawit sin no leng araraa malen Nantanua ta laamuangen gim. Biaa gim ta ningning, gim na xosaraa no mat laxen ningning. Gim na adodomi, gim na taxaaturung, ma gim na tigiri ningning ngali xan no inaman pat araraa Moroaa.

19 Ma gim na sawit bula ngali iaa ngali Moroaa naba tali xaa totore na tutiik sin iaa ngali papaare taman Karisito sin no leng xuxuuk. Ngalibi iaa ba xap mata ngali asaait axaautsi no inaman taman soina, biaa tii man xuxii ma talaawaa Moroaa a se asen sin gita biaa inesaait mamainaang.

20 Iaa til axilangi Karisito ngali asaait taman abala Inesaait Mamainaang, sin abala muina no inaman di ga aturungi iaa lalon anua lodo. Gim na sawit sin Moroaa ngali iaa, ngali naba tali watwat sin iaa ngali baais taman inesaait mamainaang malen iaa na xosaraa.

No xapkap ina putsangi axaau

21 Taitsikas, xida xos so ina taamat ma untutule axaau lalon Orong, naba asaaiti gim araraa ngalibi gim bula, gim ba atii, iaa ta sen man we ma sawe iaa ta xoxosaraa.◊

22 Biaabi, iaa ba tulen ia laa sangan gim, ngalibi gim ba atii, giem tii sen manman we, ngali naba pupua ngali anaai gim.

◊ **6:21 6:21** Apo 20:4; 2Ti 4:12

23 Moroaa xida mom ma xida Orong Iesu Karisito naba tali malum sin gim, no untaltaalnge. Ngali Moroaa naba pupua ngali xosaraa gim ngali titii engen gim ma ngali gim ba tigiri taltaalnge sin Karisito.

24 Amiimiilam a laa sin abia di araraa di ta titii xida Orong Iesu Karisito, biaa titii ta xap xa xapkap ina.

**Inesaait Mamainaang Laa Sin Notsi
The New Testament in the Notsi language of New
Ireland Province, Papua New Guinea**

Copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Notsi)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-08-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Aug 2025 from source files dated 14 Aug 2025

601480e7-130d-5189-be42-9e43a92dbdde